

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (43)

**СПЕЦВИПУСК
ДО ТИЖНЯ НАУКИ**

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 2 (43)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 10 від 18 травня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(43) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 194с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2023

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

<i>Шершун Галина</i> , Екологічні реформи України на шляху до ЄС	5
--	---

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Артемчук Валерія</i> , Освітній проект «Еко-халабуди» шляхи реалізації освіти для сталого розвитку в практику роботи закладу дошкільної освіти	6
<i>Кротюк Марія</i> , Фізичне виховання в закладі дошкільної освіти як основа формування здоров'я дітей дошкільного віку	12
<i>Перожиж Зоряна</i> , Моральне виховання дітей дошкільного віку за допомогою гри	15
<i>Рудь Яна</i> , Підготовка дітей дошкільного віку до школи за допомогою НМК «Буду вправним першачком»	17
<i>Балаба Яна</i> , Історичний вектор розвитку морального виховання дітей дошкільного віку	23
<i>Вознюк Віталіна</i> , Роль родини у формуванні особистості дітей раннього та передшкільного віку	27
<i>Гвоздинська Альона</i> , Предметний світ дітей дошкільного віку через призму інноваційних педагогічних технологій	29
<i>Титаренко Катерина</i> , Творчі ігри як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку	33
<i>Гуменюк Ольга</i> , Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку шляхом вивчення англійської мови	36
<i>Заїкіна Наталія</i> , Особливості ігрової діяльності дітей раннього дошкільного віку	39
<i>Камінська Ангеліна, Токар Любов</i> , Особливості виховання патріотизму у дошкільників в світлі сучасності	42
<i>Ключківська Карина</i> , Розвиток дошкільної освіти у педагогічному просторі України	46
<i>Козинець Олена</i> , Зарубіжний досвід дошкільного виховання	49
<i>Крисько Оксана</i> , Впровадження засобів казкотерапії з метою розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	52
<i>Кузнєцова Аліна</i> , Організаційно-педагогічні умови формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя	54
<i>Кузьменко Тетяна, Токар Любов</i> , Українська народна іграшка як засіб морального виховання дітей дошкільного віку	56
<i>Купрата Лілія</i> , Розвиток морального виховання дітей дошкільного віку через призму педагогіки Марії Монтессорі	59
<i>Любченко Анна</i> , Особливості спілкування дітей раннього та передшкільного віку у різновікових групах закладів дошкільної освіти	61
<i>Мальченко Марія</i> , Моральне виховання дітей раннього передшкільного віку засобами казки	64
<i>Михальчук Ольга</i> , Становлення і розвиток дошкільної освіти у другій половині XX – початку XXI століття	67
<i>Ольхович Тетяна</i> , Розвиток морального виховання в умовах сучасної дошкільної освіти	70
<i>Погойдаш Вероніка</i> , Сучасні підходи взаємодії дошкільного закладу з родиною	73
<i>Пугаченко Олена</i> , Історичний розвиток гармонійного виховання дітей дошкільного віку	75
<i>Рекута Тетяна</i> , Використання інноваційних педагогічних технологій у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку	79
<i>Скалецька Діана</i> , Засоби масової інформації як фактор впливу на особистість дитини дошкільного віку	81
<i>Чеканцова Зоя</i> , STREAM – освіта дітей дошкільного віку як вектор інтегрованого навчання і виховання	84
<i>Тимошенко Альона</i> , Розвиток естетичного виховання дітей дошкільного віку	87
<i>Мокра Оксана</i> , Адаптація дітей дошкільного віку до навчання в школі шляхом співпраці батьків та закладу дошкільної освіти	89
<i>Федоришин Оксана</i> , Основи економічного виховання дітей дошкільного віку	92
<i>Щербатюк Катерина</i> , Ознайомлення з рідним містом як засіб патріотичного виховання дітей дошкільного віку	94

ПСИХОЛО-ПЕДАГОГІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ

<i>Беспечна Анастасія</i> , Національно-патріотичне виховання учнів в системі роботи класного керівника	97
---	----

<i>Дякова Вікторія</i> , Характеристика провідних напрямів формування здорового способу життя школярів у освітньому процесі	100
<i>Зінченко Сніжана</i> , Організація партнерської взаємодії закладів освіти та сім'ї	104
<i>Михальчук Олеся, Мінова Єлизавета</i> , Використання інформаційно-комунікаційних технологій для організації самостійної роботи учнів основної школи в умовах дистанційного навчання	108
<i>Пономаренко Марія, Надкернична Любов</i> , Формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах сучасної інноваційної освіти	111
<i>Вацак Крістіна</i> , Криптичне мислення сучасного педагога як складова його професійної компетентності	114
<i>Клименченко Наталія</i> , Комунікативний портрет вчителя	117
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З ІНОЗЕМНИХ МОВ</u>	
<i>Головська Ірина</i> , Використання техніки колажування у підготовці майбутніх вчителів до інтерактивної взаємодії з учнями на уроці іноземної мови	120
<i>Андрусенко Софія</i> , Тестування як ефективний засіб організації контролю вивчення англійської мови	123
<i>Гуркало Владислава</i> , Україномовні еквіваленти англійських фразеологізмів з онімів	126
<i>Кушнір Аліна, Вовк Анастасія</i> , The Beatles: Liverpool Accent	130
<i>Поліщук Інна</i> , Ігри як засіб розвитку фонетичної компетентності учнів молодшого шкільного віку ..	132
<i>Синчук Діана</i> , Робота з пісенним матеріалом на уроках іноземної мови як засіб формуванні граматичної компетентності учнів основної школи	137
<i>Хоменко Юлія</i> , Проблематика перекладу політичних текстів	141
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	
<i>Василевич Інна, Багрій Тетяна</i> , Розвиток професійної компетентності та практична діяльність вчителя української мови та літератури	145
<i>Козяр Міла</i> , Функціональне навантаження назв тварин в українських народних піснях	148
<i>Собчук Вікторія</i> , Особливості проведення уроків зарубіжної літератури з використанням інтерактивних технологій навчання	151
<i>Сілко Діана</i> , Фольклоризм української літератури як дескриптивний код	154
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Фольклорні образи та мотиви у творчості Тараса Шевченка	157
<i>Яременко Ярослава</i> , Образний світ поеми Максима Рильського «Мандрівка в молодість»	161
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</u>	
<i>Любчик Катерина</i> , Феномен і культурологічна місія проекту «musica sacra ukraine: партесний вимір»	163
<i>Гончар Тетяна, Чорна Наталія</i> , Організація театралізованої діяльності на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: вітчизняний та зарубіжний досвід	165
<i>Вилко Дарія</i> , Моделювання проблемних ситуацій як ефективний засіб розвитку пізнавальної активності учнів на уроках музичного мистецтва	169
<i>Чеховська Дарина</i> , Педагогічні засади розвитку мотиваційної сфери особистості музично-обдарованих учнів	172
<u>НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</u>	
<i>Кальніченко Наталія</i> , Особливості викладання методики трудового навчання у студентів педагогічного коледжу з урахуванням вимог НУШ	174
<i>Валевська Ольга</i> , Підходи та стратегії навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти зрівняння методик вітчизняних та зарубіжних дослідників	176
<i>Юртин Вікторія</i> , Підготовка майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзивної освіти	180
<u>ВІДОМІ ІМЕНА</u>	
<i>Козлова Олена</i> , Тема: «Богдан Хмельницький, як політик і людина», практичне заняття	182
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Михайло Драї-Хмара як представник українського неокласицизму	186
<i>Цимбал Тетяна</i> , Педагогічна система М. Монтессорі	189
<i>Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу</i>	193

4. Cox T., Sanders S. The impact of the national curriculum on the teaching of 5 year old. London: The Falmer press, 2004. 208 p.
5. Curtis A. A curriculum for the pre-school child: learning to learn. London: Routledge, 2008. 211 p.
6. Schwartz M. For whom do we write the curriculum? II Curriculum Studies. 2006. Vol. 38. No 4. P. 449–457.

Стаття надійшла до редакції

20 січня 2023

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСОБІВ КАЗКОТЕРАПІЇ З МЕТОЮ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31:81'233]:[159.9.018:398.21

КРИСЬКО ОКСАНА

вихователь Шаргородського закладу дошкільної освіти № 1

Abstract. The article substantiates the development of speech activity of preschool children. Fairytale therapy is analyzed as one of the methods of speech activity. The essence of the concepts "fairytale" and "fairytale therapy" is revealed. The types of activities in which the method of fairy-tale therapy is used in order to optimize the speech activity of preschoolers are substantiated. The main methods of optimizing speech activity by means of fairy-tale therapy have been determined.

Key words: fairy tale, fairy tale therapy, speech activity of preschool children, theatrical activity.

Постановка проблеми. Одним з найважливіших придбань дитини в дошкільному дитинстві є оволодіння рідною мовою, як загальною основою виховання і навчання дітей. Сучасна стратегія навчання рідної мови дошкільнят включає в себе: володіння мовленням як засобом спілкування та культури; збагачення активного словника; розвиток звукової та інтонаційної культури, фонематичного слуху; знайомство з книжковою культурою, розуміння на слух текстів різних жанрів дитячої літератури; розвиток звукової та інтонаційної культури; формування звукової аналітичної активності як передумови навчання грамоті; розвиток мовної творчості. На жаль, практика показує, що на сьогоднішній день у дошкільнят існують безліч проблем в мовному розвитку. Односкладна мова, бідна діалогічна мова, недостатній словниковий запас, вживання нелітературних слів та виразів і т. д. Тому дуже актуальним і значущим, для дошкільного навчального закладу є завдання оптимізації мовленнєвої діяльності дітей.

Можливість оптимізувати якісно поліпшити мовленнєву діяльність дітей дає пошук нових форм і методів навчання, розвитку і виховання дітей. Одним із методів, що активно розробляється психологами і педагогами, в останні роки, і застосовується в роботі з дітьми, є метод казкотерапії. Незважаючи на достатню кількість праць з методики розвитку мовленнєвої діяльності старших дошкільників, проблема використання казкотерапії, як оптимізації мовленнєвої діяльності

дітей старшого дошкільного віку, ще не достатньо висвітлена, що робить тему роботи актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існує досить значна частина загальних праць з педагогіки та психології, що присвячені дослідженню методу казкотерапії. Це, праці таких науковців, як Є. Водовозової, Н. Гавриш, Є. Струніної, О. Ушакової, С. Макарової, та інші. Усі вони свідчать про можливість ефективного використання казкотерапії для оптимізації мовленнєвої діяльності дітей старшого дошкільного віку.

Мета статті: теоретичне обґрунтування ролі казкотерапії в оптимізації мовленнєвої діяльності дітей старшого дошкільного віку: проаналізувати визначення понять "казка" та "казкотерапія"; описати види діяльності при яких застосовують метод казкотерапії, задля оптимізації мовленнєвої діяльності дошкільників; висвітлити основні прийоми оптимізації мовленнєвої діяльності засобами казкотерапії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розумовий розвиток дітей від двох до шести років характеризується формуванням образного мислення, яке дозволяє дитині думати про предмети, порівнювати їх в розумі навіть тоді, коли він їх не бачить. Дитина починає формувати моделі тієї дійсності, з якою має справу, будувати її опис. Робить вона це за допомогою казки. Д. Соколова вважає, що казка – це така знакова система, за допомогою якої дитина інтерпретує навколишню дійсність [3].

Як зазначає Л. Шик, що казкотерапія – це метод, що використовує казкову форму для інтеграції особистості, розвитку творчих здібностей, розширення свідомості, вдосконалення взаємодії з навколишнім світом". За допомогою казкотерапії відбувається виховання і лікування казкою, яка не тільки вчить переживати, радіти, співчувати, сумувати але і спонукає дітей до мовного спілкування [3].

Дуже важливо відзначити той факт, що казкотерапія – це найбільш ефективний спосіб корекційного впливу на дитину, в якому найбільш яскраво проявляється принцип навчання: навчати граючи. Робота з оптимізації мовлення дошкільників із застосуванням прийому казкотерапії, можна застосовувати у різних видах діяльності. Коли проводиться творча діяльність, у процесі гри, застосовують різні види театралізованої діяльності. До них належить: настільний, пальчиковий, тіньовий, магнітний, шапочки-маски, ширма для лялькового театру, аудіотека набір для прослуховування казок. На думку, Т. Зінкевич–Евстігнєєвої під час таких видів занять діти самостійно організовують сюжетно-рольові ігри, відтворюючи казкові сюжети, тим самим розігрують казку в іграх – драматизаціях, режисерських іграх, театральних [2]. Організуючи ігри, з використанням казок, старші дошкільники промовляють слова героїв, звірів, тим самим розширюють свій словниковий запас, розвивають діалогічне мовлення. Вихователям слід слідкувати, щоб діти говорили правильно та чітко. О. Бредіхіна вважає, роботу вихователів, безпосередньою освітньою діяльністю, з оптимізації мовлення дошкільників. Метод казкотерапії включає в себе такі види діяльності: читання або розповідь казки, потім її обговорення, переказ казок, розповідання казок від третьої особи, групове розповідання казок, розповідання казок по колу [1]. У такій діяльності дітям надається можливість: придбання безпосереднього емоційно-чуттєвого досвіду спілкування з предметами, з якими дошкільники потім зустрічаються в казці; освоєння змісту казкового твору; оволодіння засобами побудови самостійної активної взаємодії з казковими образами; самостійна творча діяльність дітей з вигадування казок.

Т. Поніманська для дітей старшого дошкільного віку виділяє такі варіанти казок: чарівні («Кіт у чоботях»); побутової спрямованості

(«Колобок», «Курочка Ряба»); героїчні; повчальні («Лисиця та журавель») [4].

Л. Шик, Г. Гаркуша, Л. Тур, О. Рудик виділяють вимоги, до казок, які використовуються для оптимізації мовленнєвої діяльності дошкільників. Казки можуть бути як усні народні, так і авторські. Головне, щоб вони відповідали наступним вимогам: персонажі повинні бути цікавими і зрозумілими; повинні бути позитивні і негативні герої розповіді, вчинки героїв повинні бути однозначно поганими або однозначно хорошими; необхідно вибирати текст, відповідний захопленням дітей; тематика розповіді повинна бути актуальною, казкотерапія проводиться з певною метою, а саме оптимізації мовленнєвої діяльності старших дошкільників; матеріал необхідно підбирати так, щоб висвітлювати ті аспекти, з якими є проблема у дитини, наявність розв'язки, проблема у казці, обов'язково повинна бути вирішена, адже тільки таким способом діти зможуть отримати конкретний алгоритм дій [3].

Під час навчання дошкільників розповідати використовують декілька прийомів: розповідання нової або відомої казки від третьої або першої особи; групове розповідання казок; розповідання відомої казки і вигадування продовження до неї; групове вигадування казки.

Важливу роль в оптимізації мовлення дошкільників засобами казкотерапії відіграють батьки. Вони мають бути зацікавлені такою методикою, саме тому в педагогічній роботі особливу роль слід відводити освіті батьків. Розповідати про роль казки в розвитку мови. Консультувати з використання казки як засобу морального виховання підростаючого покоління. Залучати батьків до виготовлення дидактичного матеріалу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У результаті застосування методу казкотерапії, як ефективного засобу оптимізації мовленнєвої діяльності, у дітей формується активний словниковий запас, уміння налагоджувати контакти з дорослими і однолітками, взаємодіяти з ними, адекватно реагувати на те, що відбувається навколо, емоційно відгукуватися на ситуації, що виникають в спілкуванні, виявляти свої емоційні стани, прийняті в людському суспільстві. В процесі створення казкових образів, у дошкільників покращується виразність мовлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бредіхіна О.А.. Казкотерапія у роботі з дітьми дошкільного віку. Авторські психотерапевтичні казки (методичний посібник). Нетішин, 2015. 85 с., с.40-41.
2. Зінкевич-Евстігнєєва Т. Д. Форми і методи роботи з казками. СПб.:Мова, 2008. 240 с. 71.
3. Казкотерапія в роботі з дошкільниками./ Упор. Шик Л. А., Гаркуша Г. В., Тур Л. В., Рудик О. А.–Х. : Вид. група "Основа", 2012. 240 с.
4. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка. К. "Академвидав", 2015.

Стаття надійшла до редакції

19 лютого 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

УДК 373.2.015.31:613:304.3

КУЗНЄЦОВА АЛІНА

студентка заочного відділення Комунального закладу вищої освіти

«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. *The article highlights the peculiarities of the formation of healthy lifestyle skills in preschool children, in particular, the organizational and pedagogical conditions that will contribute to the formation of healthy lifestyle skills in preschool children are revealed, the plan for the professional training of educators to conduct experimental work on the formation of healthy lifestyle skills in older children is substantiated preschoolers.*

Key words: *healthy lifestyle, children of preschool age, professional training of educators, valeological education of preschoolers.*

Постановка проблеми. Здоровий спосіб життя – це все в людській діяльності, що стосується збереження і зміцнення здоров'я, все, що сприяє виконанню людиною своїх людських функцій через посередництво діяльності по оздоровленню умов життя – праці, відпочинку, побуту. Щодо дітей дошкільного віку можна визначити такі параметри здорового способу життя – додержання режиму дня, належне оволодіння культурно-гігієнічними навичками, раціональне харчування та культура споживання їжі, руховий та повітряний режим, режим активної діяльності та відпочинку, профілактичні заходи задля збереження здоров'я і душевний комфорт.

При цьому слід пам'ятати, що лише єдність вимог щодо здорового способу життя в родині й дошкільному навчальному закладі сприятиме формуванню в дитини свідомого ставлення до свого здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема зміцнення здоров'я та фізичного розвитку дітей дошкільного віку знаходила своє відображення в працях Е.С. Вільчковського, Н.І. Бочарової, О.Л. Богінч, Н.Ф. Денисенко, М.Ю. Кістяківської, С.Я. Лайзане та ін. Всі ці та інші дослідження спрямовані на розвиток особистості дитини, а відтак і на формування її здоров'я.

Мета статті: *аналіз організаційно-педагогічних умов формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя.*

Виклад основного матеріалу дослідження. Для збереження здоров'я, на думку видатного спеціаліста в галузі валеології М.І. Брехмана, важлива мотивація здорового способу життя. Здорова людина будує свій спосіб життя на позитивному досвіді старших поколінь [1, с. 48-51].

Певних знань, норм та навичок здорового способу життя діти набувають від батьків та вихователів, якщо відвідують заклад дошкільної освіти. Однак сам по собі цей виховний вплив дорослих на дитину не дає бажаного результату. При цьому, за висловом Ж. Піаже, важливим є не пасивне сприймання дитиною порад дорослих, а її активна участь в існуючих взаємодіях [4, с. 112-114].

Слід зазначити, що навчання здорового способу життя, яке впливає на свідомість дитини, має бути пов'язане з вихованням, спрямованим головним чином на підсвідомість вихованця. «Саме завдяки підсвідомості, – як вважає П.В. Симонов, – зовнішні щодо суб'єкта соціальні норми стають внутрішнім регулятором його поведінки». На його думку, для досягнення цього є лише один шлях прямого впливу – сила безпосереднього прикладу, який ґрунтується